

Iomenas, Kultūros, Politikos, Laisvės
"LAISVĖ"
 du sykiu savaitę: Uteninė ir Pėtinio
 Leidžia "LAISVĖS BENDROVĖ"
 PRENUMERATA METAMS:
 A. K. oje \$2.00
 B. K. oje 3.00
 C. K. oje 1.50
 D. K. oje 1.00
 E. K. oje 1.00
 F. K. oje 1.00
 G. K. oje 1.00
 H. K. oje 1.00
 I. K. oje 1.00
 J. K. oje 1.00
 K. K. oje 1.00
 L. K. oje 1.00
 M. K. oje 1.00
 N. K. oje 1.00
 O. K. oje 1.00
 P. K. oje 1.00
 Q. K. oje 1.00
 R. K. oje 1.00
 S. K. oje 1.00
 T. K. oje 1.00
 U. K. oje 1.00
 V. K. oje 1.00
 W. K. oje 1.00
 X. K. oje 1.00
 Y. K. oje 1.00
 Z. K. oje 1.00
 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVĖ"
 Published by
 "LAISVĖ" PUBLISHING CO.
 Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATE:
 In the United States \$2.00
 To Foreign Countries 3.00
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 38.

Telefonas:
So. Boston 21013.

BOSTON, MASS., 13 GEGUŽĖS (MAY), 1913 m.

Entered as second class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts under the Act of March 3, 1879.

Telefonas:
So. Boston 21013.

III Metai

AMERIKOJ

Muitai bus numušti.

Žemasis atstovų butas pirmame bilijū apie numušimą muitų ant daugelio daiktų. Muitai bus numušti povaliai, laipsniškai ir ne ant visų daiktų. Bus numušti muitai ant cukraus, vilnų, bėvelnos, valgomų produktų, žemdirbių mašinų ir kitų daiktų.

Wilsonas tikisi, kad bilijus apie muitų sumažinimą peris ir per senatą.

Maino valstijos senatas užprotestavo dėl muitų sumažinimo.

Kova W. Virginijoje tik prasideda.

Senelė Jones, garsi mairių organizatorė, prabuvo kariškame kalėjime tris mėnesius. Dabar įnai paleista. Ją būtų anksčiau paleidę, jeigu ji būtų pasizadėjusi apiešti W. Virginiją, bet ji nesutiko. "Jūs galite mane kankinti, bet aš nuo savo teisių neatsisakysiu."

Išėjus iš kalėjimo, ji pasakė: "Kova W. Virginijoje tik prasideda ir mes kovosime už pilną laisvę."

Senatorius Kern, kaip rašėme "L." peraitame numerį, reikalauja valdiško tar-dymo. Jisai gauna tūkstančius prijauniančių laisvų, ypač nuo unijų.

Laikraščiai, ypač socialisti-koji, W. Va. baisiai persekiojami. Kiti persikėlė į Ohio valstiją.

Huntingtone, paliepus gubernatoriui, areštuotas re-daktorius laikraščio "Labor Star" ir du pagelbininkai. Laikraštis perdėm kėles aikštėn gubernatoriaus šunybės. Patsai gubernatorių yra ka-syklų savininkas.

Suv. Valstijų raportas pa-žemina Friedmaną.

Suv. Valstijų publiškos sveikatos taryba oficiališkai paskelbė raportą apie dak-toro Friedmano vaistus. Tasai raportas neprisideda prie Friedmano garbės pakėlimo. Tie vaistai nepasirodė taip išganingais, kaip tai buvo šaukiama. Friedmanas ypač kaltinamas, jog lygir nenorėjęs duoti ištirti savo vaistų ir metodų valdžios dak-tarams.

Įtariamas užmušime 25 žmonių.

Leavenworth'o (Kansas) kalėjime sėdi H. L. Moore, kuris yra įtariamas užmušime 25 žmonių. Tas užmušėjystes jisai papildęs per paskutinius tris metus. Jisai jau yra nuteistas ant amžino kalėjimo už užmušimą motinos ir močiutės.

Tai tokių esama žvėrių žmonių tarpe!

Indijonai apgavo bal-tuosius.

Gudrių esama ir raudon-odžių indijonų! Stai Britiš-koj Columbijoj (Canada) jie pardavė baltaveidžiam daug plečių, kuriuose būk tai buvo aukso. Daug baltveidžių ta-po prigautais, iškiso gerus pi-

nigus ir nieko nesurado. Da-bar neturi nei pinigų, nei aukso!

Kuniginiai dėkavoja Federacijai.

Vokiečių-katalikų seimas Decatur, Ill. dėkavoja Ameri-koš Darbo Federacijai už tai, kad jos vadai kovoja su soci-jalizmu ir gina katalikystę.

Illinoiso'o moterų laimė-jimas.

Illinoiso'o valstijos senatas 29 balsais prieš 16 balsų pri-ėmė bilijų, kuriuo moterims suteikiama balsavimo teisės.

Paziūrusime, ką pasakys dabar žemesnio atstovų buto delegatai.

Ir chiniečiai protestuoja.

Chinijos valdžia pasekė Ja-ponijos vaidžią ir formaliskai užprotestavo prieš Californi-jos legislačijos priimtą bilijų. Japonai su chiniais sa-kosi eisią išvien, kovodami prieš tą bilijų.

Worcesterio socialistai padeda streikieriams.

Mūsų korespondentas A. Valatka praneša iš Worces-terio:

7 d. gegužės atsibuvo mi-tingas apkalbėjimui Hopedalio streikierių padėjimo. Kuo-pos nariai prižadėjo priimti ir užlaikyti 20 vaikūčių, kolei streikąs teis. Draugas Du-sevičia tuo tikslu apsilankė Hopedaly ir pranešė apie tai nuo unijų.

Kaip girdėti, tai kompani-ja nori išmėtyti streikierius iš stubų.

Lėks per vandenyną.

James V. Martin iš San Francisco nutarė lėkti per Atlantišką vandenyną ant ae-roplano. Kelionę pradės nuo New Foundlando salos ir lėks iki Airijos. Jisai nori gauti įstatytą dovaną lordo North-cliffo \$50,000. Tie pinigai skiriami pirmam lakūniui, kuris perlėks vandenyną. Sykiu su lakūnu lėks ir jo žmona.

Sergantis miestais.

Miestely Cantone, sale Bo-stono, labai prasiplatino ypa-tinga gerklių liga "tonsili-tis." Daug žmonių nuo jos numiršta. Miestely uždary-tos mokyklos, didžiausi biz-niai ir valdiški ofisai.

Baisus kalinių padėjimas.

New Yorko valstijos komi-sionierius G. W. Blake išty-rė kalinių padėjimą didžiausiam New Yorko valstijos kalėjime Sing-Sing.

Jisai susekė, kad kalėjime viešpatauja graftas, tortura-vimas kalinių ir siaip jau vi-sokios niekšystės. Pasirodo, kad Amerikos kalėjimų vir-šininkai netoli bėgę nuo ru-siškų.

Patersono streikierių vaikai.

Patersono streikieriai siun-čia savo vaikus į New York-ą. Pereitame N-ry "Lais-vės" jau rašėme apie išsiun-timą New Yorkan 100 vai-ky. Dabar vėl išsiųsta 150 vaikų. New Yorkiečiai mie-lai tuos vaikūčius priima ir užlaiko, kaip savo tikrus kū-dikius.

UŽSIENYJ

Sufragistes siųs ant šven-tos Elenos salos.

Per paskutinius tris mėne-sius Anglijos sufragistės sa-vo "šposais" pridarė nuosto-lių ant \$5,000,000.

Tarpe nekurių parlamento narių kilo sumanymas išsių-si sufragistių vadoves ištrė-miman. Vieta ištrėmimo skiriama šventos Elenos sa-lelė ant Atlantiško vanden-y-no. Ant tos uolos salelės buvo ištrėmtas ir mirė ištrė-mime francūzų imperatorius Napoleonas.

Jau apleidžia Skutari.

Juodkalniečių karūmenė jau apleidžia Skutari. Juod-kalniečių karalius pasakė at-stovams: "Mes turėjome apiešti Skutari, kitaip būtų kilus visavietinė karė." Se-noji Juodkalnijos ministerija jau atsistatydino, nes nenorėjusi nusileisti prieš Austri-ją.

Maištas turkų kariume-nėj.

Ties Tėatalijos fortai tar-pe turkų kariumenės prasi-dėjo maištai. Gali kilti tik-ra revoliucija.

Konstantinopolis platinami maištiški plakatai.

Kodėl Alfonsas vyko Pa-ryžiun?

Kodėl Ispanijos karalius Alfonsas vyko Paryžiun? To-dėl, kad atlikti politiška biz-nį. Mat, ligišiol Ispanija gyveno nuo didžiųjų politi-kierių nuosaliai. Dabar ji nori prisidėti prie trilypės santaros. ~Prie tos santaros priguli Anglija, Francija ir Mikė II. Dabar prie tos san-taros prisidės ir Ispanija, tai ji bus keturlypė.

Kitą Europos politikierių kuopą sudaro Vokietija, Ita-lija ir Austrija, kurios eina išvien. Tuodvi kuopos vie-na į kitą šnairuoja.

Laukė per 40 metų myli-mo pargrįžtant.

Berlyne numirė keista mo-teris. Ar tai saulė švietė, ar tai buvo lietus, įnai sto-vėdavo ant Linden gatvės ir laukdavo savo mylimo par-grįžtant. Vieni sako, kad jisai išdūmė Amerikon. Tą moterį taip ir vadino "Liepų gatvės Julija."

Kiek žūsta kalnuose?

Sveicarijos valdžia išleido apyskaitą, kad didžiausiose Europos kalnuose, Alpuose, per paskutinius 12 metų žu-vo 1,100 žmonių. Daugiaus-ia žmonių žūsta, nugriudami ir praryti, gana daug už-griūva šliaužianti nuo viršū-nių sniegynai.

Paskutiniiais metais žuvo apie 100 keleivių.

Liuterių kunigai.

Liuterių kunigai visgi šva-resni, nei mūsų Macochai. Stai Vokietijoje susidarė draugija iš 150 pastorių. To-ji draugija išsiuntinėjo vi-siems ligi vienam Vokietijos

kunigui pakvietimą agituoti prieš kares ir nuolatinį gink-lavimąsi.

Chinija gaus pinigų.

Chinijos valdžia jau galu-tinai susitaikė su penkių di-džiųjų valstijų bankieriais dėl paskolos. Chinijos val-džia gaus \$125,000,000.

Šita paskola padaryta be žinios ir daleidimo Chinijos parlamento, kuris neseniai susirinko. Parlamentas pri-pažįsta šitą paskolą neteiso-ta.

Japoniečiai įsigyvena ant Havai salų.

Japoniečiai smarkiai vei-siasi ant Havai salų. Pasi-rodė, kad iš 30,000 mokinių ant tų salų—trečdalis japo-nų vaikai. Chiniečių—vie-nuoliktas procentas.

Giltinė darbuojasi ant Balkanų.

Solonikuose neseniai gauta žinios apie baisų kariume-nės padėjimą ant Balkanų. Tiek turkų, tiek bulgarų, tiek serbų kariiviai krinta, nelyginant musės. Vienur siaučia karštingė, kitur pra-deda rodyties cholera. Dau-gelis kariivių miršta badu, kadangi kaimai išdeginti—išnaikinti. Ir ta "dievo rykš-tė" visus lygiai baudžia.

Tai jaunė paveikslėlis šių dienų krikščioniškos draugi-jos, kur meilė skelbia visokie kapucinai.

Revoliucija Persijoje.

Senasis Persijos šachas Mahomed Ali, kuris jau du sykiu buvo išvytas iš Persi-jos, vėl rengiasi grįžti atgal, kad užimti vietą.

Taigi Persijoje vėl kils nau-ja revoliucija.

Vokiečiai protestuoja.

Generališkas direktorius garlaivių kompanijos "Šiau-rės Vokietijos Lloydas" pra-neša vienam vokiečių laik-rašty, kad uždėjimas rink-liavų ant svetimų šalių lai-vų, plaukiančių per Panamos kanalą, yra labai neteisin-gas. Vienok tatai nedaug teūženks vokiečiams, ka-dangi jų pirkliskas laivynas labai gerai suorganizuotas.

Francijos angliakasiai.

Francijos angliakasijų fe-deracijoj yra apie 180,000 organizuotų angliakasijų. Fe-deracija dalinas į kelis sky-rius. Gyviausiai yra veda-mas socialistų skyrius.

Tarpe paskutinėje yra sin-dikalizmo šalininkų. Jie dau-giausia pasitiki riaušėmis, naikinimu nuosavybės ir tt.

Taikos konferencija.

Berne, Šveicarijoj, atsibu-vo Vokietijos ir Francijos at-stovų konferencija. Tartasi apie palaikymą ramybės tar-pe didžiųjų valstijų.

Išvyto karaliaus plenai.

Išvytasis iš Portugalijos karalius Manuel dar vis ne-išsižada vilties kada nors sugrįžti ant trono. Jisai nu-vyko Šveicarijon ir ten matė-si su daugeliu savo šalinin-kų, kurie pribuvo iš Portu-galijos.

Tuščia vargšo svajonė apie tai...

RUSIJOJ

Valdžia ir gegužinė šventė.

St. Peterburgas 11 d. geg. Pagal rusišką kalendoriaus pirmoji gegužės išpuls 14 d. šio mėnesio.

Iš tos priežasties tokiuose centruose, kaip Peterburgas, Maskva, Ryga, Varšava, Lo-dzys prasidėjo smarkūs areš-tai. Valdžia numano, kad šie-met revoliucijinis ūpas daug daugiau pakilo, nei pernai.

Kareivius baus smarkiau.

Caras patvirtino naujas tiesas, sulgy kurių kareiviai bus smarkiau baudžiami, ne-grodo, kad iš 30,000 mokinių prieš caro valdžią. Jeigu pa-prastam nusikaltėliui duotų amžiną katorgą—tai kareivis bus jau mirčia baudžiamas.

Tokiū būdu valdžia nori sulaukyti agitacijos darba tarpe kareivių.

Caras nori susigiminiuoti su Anglijos karalium.

Kaip praneša iš Londono, tai Anglijos trono ipėdinis nori vesti vyriausią caro duk-terį Olga. Jaunikis savo merginos ligišiol nėra dar matęs. Šią vasarą juodu abudu atkeliaus Danijon, tai ten ir pasimatys.

Vaikai ir degtinė.

Ekaterinoslavo mieste yra 5721 mokinys. Iš tų vaikų didesnė pusė vartoja alkoholi-nius gėralus. Tie vaikai daugiausia negauna sočiai privalgyt. Penktadalis tų vaikų visai negauna pusry-čių.

Daugelis iš vaikų pradeda vartoti gėrimus jau nuo 4 m.

Jiesko jezuitų.

Rusų valdžia susirūpinusi gaudymu jezuitų. Sako, kad jų priviso Maskvoje ir daug rusų—turčių jau esą suagi-tuoti į katalikų tikybą. Val-džia išsiuntusi revizorius, ku-rie turi sugaudyti jezuitus.

Kova su šundaktariais.

Peterburge įsikūrė dakta-rų draugija, pasistačiusi sa-vo tikslu kovą su šundakta-riais, kurių pastaraisiais lai-kais labai daug priviso.

Marijavitai Lenkijoje.

Pagal išleistą paskutinę mar-javitų apyskaitą pasirodo, jog Lenkijoje marijavitai dabar tu-ri 53 bažnyčias, 126 koplyčia-s, 83 įvairias mokyklas, 21 darbo namą dėl moterų, ir 2 laikraščius. Marijavitų šiuo laiku su prijauniančiais esą daugiau 350,000 žmonių.

Ar snipai?

Peterburge apsaugos sky-riaus įsakymu, suėmė japonų artistų trupos viršininką Kli-joriną ir vieną artistą japoną Siro-Talį. Kaltinami, kad buvę Japonų vyriausybės sni-pai.

Žemės drebėjimas.

Andai 6 val. ryte Tifliso mieste (Kaukaze) buvo jau-čiamas smarkus žemės dre-bėjimas.

LIETUVOJ

Lietuvos S.D.P. apyskaita

"Laisvei" atsiųsta atskai-ta Lietuvos Socialdemokra-tų Partijos Centro Komiteto už praėjusius metus.

Išėjų buvo: iš Amerikos rudenį 1911 m.—285 rub. 16 kp.; A. V. pavasarį 1912 m.—20 rub.; pavasarinė rink-liava—15 rub.; per drg. E. rinkimų reikalams—25 rub.; per drg. K.—6 rub., per A. rinkimų reikalams—6 rub. Viso įėjo 357 rub. 16 kp.

Išlaidų buvo: partijos kon-ferencijai—15 rub., dalyva-vimas Vienos pasikalbėjime su rusais—55 rub., kelio-nėms, korespondencijoms, siuntiniams—51 rub.; rinki-mams—78 rub. 66 kp.; kali-niams sušelpiti—25 rub.; lega-linė spauda—35 rub. Viso išlaidų 322 rub. 16 kp.

Viršpduota apyskaita lie-tisi tik Centro veikimo. Kuo-pos ir rajonai turi savo atski-rą kasą. Taipgi, nežiūrint baisaus reakcijos siuntimo, vistiek veikta, darbuotasi.

Amerikos darbininkai tu-rėtų daugiau remti savo brolišką Lietuvos darbininkų partiją.

Pranašauja Prūsų Lietu-vai mirtį.

Vienas Prūsų Lietuvos jaunulis rašo sekanti laiška savo draugui į Diadžiają Lie-tuvą: "Pagal tiesą žiūrint, tai tik Klaipėdos ir Šilokar-čiamos valsčiuose lietuvių dar laikosi, o Tilžės, Pakal-nės ir Ragainės valsčiuose lietuvių eina galop. Kituo-se valsčiuose, kaip Stalupie-nų, Gumbinės, Darkiemio, Pilkalnio—lietuviškumo po kiek laiko nei-kvapo nebus".

Viską prageria.

"L. Ukininkui" rašo iš Adutiškio (Vilniaus gub.). Ketvergais čia būna turgus. Ukininkai atveža savo tavo-rus parduoti, o kaip pardu-da, tai eina ar traktieran ar aludėn ir viską prageria.

Kuniginis internatas.

Vilniuje yra labai daug "švedų", t. y. tokių mokinių, kurie mokinas nuosaliai, o paskui laiko kvotimus iš ke-lių klesų kurso. Tie "šve-dai", gyvendami Vilniuje be jokios priežiūros, papuldavo daugiausia katalikiškų lenkų globon.

Pereitą rudenį keli kuni-gai įkūrė lietuvišką bendra-butį. Išpradžių viskas pasi-rodė gerai sutvarkyta, bet dabar iškilo aikštėn, kad lie-tuviškame bendrabutyj yra lietuviškų šnipelių, kurie praneša kunigams apie kiek-vieno jaunuolio žingsnį. Ta-me bendrabutyj gyveno vie-nas laisvėsnis "švedas". Tuo-jaus nutvėrė jo laiška, para-šė donosą ir, vaikina išvijo iš buto.

Vaikinams griežtai už-drausta skaityti pirmeiviški laikraščiai.

Taip praneša "Aušrinė".

Žemaičiai paskendę bylose "Vilčiai" rašo, kad dar niekuomet žemaičiai taip daug nesibylinėjo, kaip šiais

metais. Prieš 10 metų ne-buvo nei trečdalis bylų, kiek dabar yra. Ypač bylinėjasi dėl žemės. Štai viename valsčiuje tik per metus laiko buvo 1188 bylos.

Kun. Olšausko brolis per-ka knygyną.

Zinomo "batiuškos"—Ol-šausko brolis perka vieną iš didžiausių Lietuvos knygyn-ų, kuris ligišiol priderėjo J. Zavadskui Vilniuje.

Liūdnas faktas.

Ukrainų knygynas "Dilo" Odesoje buvo apsiėmęs par-davinėti mūsų knygas bei laikraščius.

Po tulo laiko iš to knyg-y-no užveždžos, mes gavome šitokį laiška, kurį ištisai ir dedame:

"Su širdgėla turime atsisa-kyti imti iš jūsų laikraščius. Rašome—su širdgėla, nes įsi-tikrinome, kaip mažai kultu-uringa vieta lietuviams apgy-ventoj kolonijoj. Odesoj lie-tuvių esama art 10,000 gy-ventojų, tuo tarpu nei dviejų egz. laikraščio nesame parda-vę. Nežiūrint reklamos, skelbimų, laikraščiai neina ir guli ant krautuvės lentynų. "Su pagarba knygyno di-rektorius".

Keikiasi.

Troškūnai, Kauno gub. Ir mūsų jaunasis kunigėlis iš-keikė "pirmeiviškas", kny-gas ir jų skaitytojus. Apie pirmeivius daugybę visokių nebūtų nesuomonių pripasa-kojo, kurias gėda net į laik-raštį rašyti. Žmonės iš to jo pamokslu labai pasipiktino, nes laukdami iš kunigėlio tikro Kristaus mokslo išaiš-kinimo, gavo pirmeivių ko-liojimus. Girtuoklių, žmog-žudžių, paleistuvių, kurie yra tikrais katalikais, kunigėlis nemato, jam ant danties sto-vi pirmeiviai. Kuometgi tie kunigai ateis į protą?

Paskerdė draugą.

Leckava, Kauno gub. Ko-vo 25 dieną penki vaiki-nai, gerai įkaušę, eidami iš miestelio susipyko ir susipe-šė ir visi supuolė vieną savo draugą ant vietos paskerdė. Keturi skerdikai (jauni vai-kinai) suimta ir prie kaltės prisipažino, tapo kalėjiman pasodinti ir atiduoti teisman.

Kuometgi bus toms sker-dynėms ir girtuokliavimui ga-las?

Neduoda vandens.

Videniškis, Viln. gub. Mū-sų klebono darže yra prūde-lis, kurio vandeniu, mes visi miestelėnai naudodavomės. Pereitais metais nežinia dėl kokios priežasties klebonas sumanė vandenį išleisti, ir kilo ginčai tarp klebono ir miestelėnų. Klebonas pada-vė teisman ir teismas 15 miestelėnų nuteisė po 15 pa-rų atsedėti. Bet klebonas tą bausmę dovanojo.

Privis vagių.

Troškūnai, K. gub. Pas-mus nemažai priviso vagių ir plėšikų, kurie vagia iš kėl-čių, kas papuola. Neseniai tris žmones, įtartus vagystė-je—suėmė.

Spaudos Balsai.

Juodoji Lietuvos armija.

Tokiu antgalviu straipsni, parašytą drg. Šešelio, užėina me "Giedros" kalendoriu. Minėtas draugas apskaito, kiek yra Lietuvoj kunigų, kaip didelė ta juodoji Lietuvos armija.

Paėmęs rubricėles Vilniaus, Zemačių ir Seinų vyskupijų, Šešelis suranda, kad Zemačių vyskupijoje yra 657 kunigai ir 149 klerikai. Seinų vyskupijoje — 352 kunigai ir 93 klerikai. Vilniaus vyskupijoje — 324 kunigai ir 132 klerikai. Viso labo kunigų — 1333 ir klerikų — 374.

Kadangi dalis kunigų ir klerikų bus ne lietuviai, tad drg. Šešelis galutinai sanprotauja, kad lietuviškų kunigų bus suvirš 1000 ir klerikų suvirš 300.

Šitas pulkas juodų agitatorių, užsiundytų ant laisvesnių žmonių — juk tai reališka spēka. Vienok ta spēka metas metan mažėja.

Drg. Šešelis tame pat straipsny apskaito, kad Vilniaus vyskupijoje vienas kunigas išpuola ant 4,600 parapijonų, Kauno vyskupijoje — vienas kunigas ant 2,200 parapijonų, Suvalkijoje — vienas ant 1,800.

Tos skaitlinės gana įdomios, vertos įsidėmėti.

Socijalistinės laikraštijos kilimas.

Isikūrus "Pirmyn" ir "Lietuvių Žurnalui", socijalistinių laikraščių šeima dar padidėjo. "Kova", "Laisvė", "Keleivis", "Dilgėlės" ir viršpaminėtu du naujuoju draugu — tai jau spēka.

Kokie gi santikiai turi būti tarpe tų laikraščių? Draugiški, nors, žinoma, idėjiškos sriovės buvo ir bus, kadangi tai gyvybės ženklas. Kritika buvo ir bus, nors ji turi remtis principališkais pamatais.

Apie draugiškesnį, bendresnį veikimą socijalistinės spaudos pirmasai prabilo drg. J. Baltrušaitis. Tuomet tie, į kuriuos drg. J. Baltrušaitis kreipė savo akį, gražiai nutylėjo. Jie neatrado tuomet reikalingu pasakyti pritarimo žodį. Dabar vienas iš laikraščių, kurie pirmiau negalvojo apie bendresnį veikimą, būtent "Keleivis", rašo:

"Pirmieji laikraščiai lyg ko tai skatuoja viena į kita. Pastaruoju laiku buvo net tokių apsiėmimų, kad vienas pirmieji laikraštis pritaria aneišimui kito pritaria užgargavimui".

"Keleivis" pataria įvykinti socijalistų (jisai sako "pirmieji") laikraštinių suvažiavimų prie LSS suvažiavimo.

"Laisvė", kuri jau seniau rašė apie tiesnį sutartingumą, mielai pritaria "Keleiviu". Mės galėsimė tai atlikti Philadelphiajioje.

Rasit, tuomet mės galėsimė syki ant visados apšvarinti savo eiles nuo tų elementų, kurie gimdo tokius apsiėmimus, kaip kutrizmas.

Naujas pranašas.

Buvo tautiečių, paskui virto socijalistu. Su pono dievo pagalba sugrįžo atgal ir vėl virto tautiečių. Dabar auka burniauja "Vienybėje Lietuvninku".

Kas toks? Ogi p. Šeštokas! Apie ką jisai kalba? Ogi apie ypatingą tobulumą.

Jeigu p. Šeštokas kalba apie ypatingą tobulumą, mės patartume jam pradėti nuo savės.

"Kovos" redaktorius jam gerai atsako "Kovos" N19.

Gatvės didlapiai.

I ką pavirsta dabartiniai gatvės laikraščiai, geriausia parodo Francijos laikraštija. Tai žinių maišas, išpūstų lyg tas muilo burbulas; tai rinkinys sensacijinių pranešimų, duriančių kiekvienam į akis, papuoštų didžiausiais apskelbimais.

Francijoj nyksta politiškai laikraščiai, visvien, kokios pakraipos jie nebūtų. Francijoj jau įsigalėjo "pirkliska", "bizniška" laikraštija. Ji įlenka į tamsius užkampius ir hipnotizuoja milijonus žmonių.

Todėl ji ir yra galinga. Vienas iš vyriausių redaktorių dienraščio "Matin" (Rytas) kartą pasakė, nurodydamas į savo kėdę: "Šita kėdė verta karaliaus trono". Ir tame pasakyme buvo labai daug teisybės.

Keturi didžiausi Paryžiaus didlapiai turi apie penkis milijonus skaitytojų. Parokuokime, kad juos kasdieną skaito kokia 10 milijonų žmonių, parokuokime, kad tie skaitytojai nors povaliai persiima tų laikraščių skelbiamom idėjom — ir mės suprasime, kokią galybę jie turi.

Tokie dienraščiai, kaip "Matin", "Petit Journal", "Journal", "Petit Parisien", neturi jokio programo, jokio kiltiesnio idėjiškumo: vienos tik tai naujienos, įvairūs atsitikimai, biografijos garsių razbaininkų, apgavikų, meiliškos apysakos, kurias ir skaito ir lažosi vidutinis skaitytojas.

Su savo priešininkais panašūs dienraščiai apsieina be pasigailėjimo.

"Laikraštis — tai mano revolveris", pasakė vienas redaktorius ir kiekvieną sau nepatinkamą ypatą puikiai mokėdavo įvelti į balą.

Kiekvienas tų laikraščių užlaiko savo šnipus, reporterius, kurie tankiai geriau viską suuodžia, negu valdiški detektyvai. Tankiai tokie reporteriai, norėdami pasipelninti, iš skiedros vežimą priskaldo, iš mažmožio išpučia didžiausią ugnį.

"Matin" ant vienu tik reporterių išleidžia arti \$250,000 į metus. "Matin" ir jam panašūs turi savo telefonines linijas su New Yorku, Londonu ir Berlynu. To dienraščio platinimu Francijoj yra užimta 20,000 žmonių.

Galva pradeda užti, jeigu nueini į kurio nors tų dienraščių ofisą: šimtai ekspeditorių, graverių, telefonistų, rinkėjų, fotografų, telegramų priėmėjų. Darbas eina dieną ir naktį.

Dienraštis "Petit Parisien" turi 40 savo automobilių ir apie du milijonų skaitytojų. Jisai turi net savo specijališką popieros fabriką.

Jisai rengia savo specijališkas šventes, bankietus, turi savo fondą dėl orlaivių, duoda tūkstantines dovanas.

Klausimas, iš kur gi plaukia ta auksinė upė? Juk skaitytojai savo centais nei popieros neapmoką. Už apskelbimus daugiausia gali išrinkti milijoną frankų. Tuo tarpu išlaidos daug didesnės — jos praryja milijonus frankų. Reikia apmokėti rašytojams, tūkstančiams darbininkų, o leidėjai irgi be pelno neapsieina. Tad iš kur gi imti pinigai, jeigu patsai laikraštis ir apskelbimai neįstengia padengti išlaidų?

Apie tuos drumstus šaltinius, iš kurių kapitalistų laikraštija semia auksą, pakalbėsiu kitame "Laisvės" numery. Bostonietis.

I žalumynus, draugai!

Atbudo gražus prigimimas, apsirėdė žaliais rūbais. Daugiau nušvitusių veidų, daugiau džiaugsmo ir linksmybės.

Sykiu su gamta lai atgyja ir mūsų širdys. Lai atbunda mūsų jausmas ir skaičius noras gyventi, džiaugties gyvenimo puikumu.

Iš tvankių kambarių, iš dulkėtų miesto gatvių skubinkimės į žalumynus, kad atsigaivytume tyrame ore. Išnaudokime kiekvieną progą, kiekvieną liuosą valandą, kad pasidžiaugtų laukų platybe, miškų grožybe.

Rengime ekskursijas, linksminimės, įgykime daugiau jėgų, kurios mus gaintų. Jeigu kam sąlygos leidžia, apsigyvenkime kur šalytiesiais, kur mūsų krutinė galėtų lengviau alsuoti, kur mės galėtume atsigauti.

Reikia tik noro, truputį idealizmo — ir tatai galima atsiekti. Ypač tatai galima atsiekti jaunimui.

Pavasaris primena mums mūsų jaunystės sapnus — svajones; jisai, tasai skaičius pavasarielis, primena mums mūsų tėvyne, mūsų pirmąją meilę.

Rudens vėtros, žiemos pusnys išblaško mūsų svajones, sumindžioja — sutrempia mūsų viltį. Bet su pavasariu, gėlėmis pražydėjus, vėl atbunda gyvybė, keliiasi iš numirusių viltis, vėl mės drąsiai ištiesiam rankas prie laimės.

Žmogus be vilties negali gyventi, žmogus be idealo yra numiręs žmogus.

Darbininkų klesla taip iškilmingai, taip sutartinai apvaikščiojo pirmą gegužės. Ji pirmutinė pasveikimo pavasari.

Tad eikime tuo naujuoju taku, kuriuo mės ejom pirmo gegužės dienoj, eikime į plačiuosius laukus, į žaliuosius girias, stiprinimės, gaivinkimės, nes mės turime daug darbo, daug mišniško darbo.

Bet ir linksminamiesi ne užmirškime savo darbo, apsišvietimo, savo priedermių. Neužmirškime knygos, taip lyginai, kaip ir dainos, taip lyginai, kaip ir žaislo.

J. N.

Klausimai ir atsakymai.

Klausimas. — Kur yra palaidotas Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas? J. Bagdonas.

Atsakymas. — Vytautas yra palaidotas Vilniuje, šv. Stanislovo bažnyčioje.

Klausimas. — Imdamas pirmas pilietiškas popieras, aš per nežinojimą padaviau neteisingai laivo vardą ir atvažiavimo dieną. Dabar, gavus iš imigracijos valdybos žinias, pasirodė, jog net mano pavarde kitaip užrašyta. Paašikinkit, ar nebus man bausmės už neteisingumą? A. Valatkevičius.

Atsakymas. — Už tai jokios bausmės nebus, tik imant antras popieras reikia paašikinti, jog jūsų vardas ten neteisingai užrašytas ir jog neatsimenate dienos ir laivo vardo.

Klausimai. — 1) Dirbant kokioj dirbtuvėj ar gali bosas priversti dirbti viršlaikį (vertime) ir už nenorėjimą dirbti atstatyti nuo darbo? 2) Ar yra šv. Valtijose įstatymai, draudžianti dirbti viršlaikį? 3) Jei bosas reikalauja nuo darbininkų kyšių, o nenorinčius duot visai persekioja, ką jam galima padaryti? 4) Ar Rusijos valdininkai gali plėsti ir skaityti siunčiamus iš Amerikos kariume-nėn laiškus? Ar galima juos už tai nubausti teisme? 5) Kurioj bankoj geriau ir at-

sargiau dėti taupinimui pinigų: Olševskio ar Tananevičiaus? 6) Kokis yra "Lietuvių Žurnalo" adresas? M. Z. R.

Atsakymai. — 1) Jeigu visi darbininkai dirba viršlaikį, tai vienas negali atsiskaityti. 2) Tokių įstatymų nėra. 3) Galima visiems susitarus apskust tokį bosą superintendantui arba dirbtuvės direktoriui, kuris jį pašalins nuo vietos. 4) Rusijos valdininkams viskas galima ir teis-mai už laiško atplėšinėjimą ju nebaudžia, nors laiškaai būt ir registruoti. 5) Sausiausia pinigų taupinimui vieta — tai valdiškos taupinimo bankos, kurios yra beveik kiekviename pačtos skyriuje. 6) "Lietuvių Žurnalo" adresas tokis: 1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Klausimas. — Kur atsirado pirmutinė republika ir ar visos republikos padalintos į valstijas?

Atsakymas. — Republikoniškas valdymosi būdas pirmiausiai atsirado senovės Graikijoje, kur mažos valstijos pačios savimi valdėsi ir visi piliečiai dalyvaudavo sutaisyje naujų įstatų. Ne visos republikos dalinasi į valstijas. Taip, Francijoj visur vienodos tiesos ir ten republika dalinasi į departamentus arba apskrčius, kad parankiau būtų išrinkti atsakanti parlamento atstovų skaitliu. S.

Žinių-žinėlės.

Penkių ir dešimties dienų savaitė.

Dabartinė septynių dienų savaitė — senojo Babilono palikimas — dabar priimta tarp visų kulturiškų tautų. Bet senovėj daugumas tautų var-tojo penkių arba dešimties dienų savaitę. Taip, dešimties dienų savaitę turėjo senovės graikai, chiniečiai, ir egiptiečiai. Penkių dienų savaitę turėjo persai, seniausios Skandinavijos tautos. Dar ir dabar penkių dienų savaitę vartoja vietiniai Javos gyventojai ir daugelis negrų giminių Guinejoj. Tie penkių dienų laiko tarpai rišasi su skaitliavimu ant pirštų ir yra atsiradę daug seniaus, negu babiloniečių septynių dienų savaitė.

Skaitlius įvairių gyvulių veislių.

Nors gana sunku nurodyti tikrąjį gyvulių veislių skaitliu, kadangi pati "veislės" prasmė labai išplėčiama ir tankiai vienos veislės gyvūnai gali būt priskaitomi ir prie kitos veislės. Betgi žin-gaidu, bent apskritai imant, paminėti, kiek iki šiol žinoma įvairių veislių nugarkaulinių (turinčių kieta nugarkaulį) gyvūnų. Štai mums žinoma 7,000 veislių žinduolių, 20,000 — paukščių, 300 — krokodylių ir želvų, 3,300 — driėžu, 2,400 žalių, 2,000 — varlių, 200 — salamandrų ir 12,000 veislių žuvų. Abelnai imant, nugarkaulinių gyvūnų veislės siekia net 47,000.

Ar daug tų gyvūnų mės žinome? Ar žingėdaujame apie tų gyvūnų gyvenimą ir sąryšius vienu veislių su kitomis? O juk tas būtų labai naudinga žinot!

Didžiausios kanuolės. Didžiausiomis kanuolėmis bus tos, kurias dabar liedina Suvienytų Valstijų valdžia apgynimui Panamos kanalo. Viena tų kanuolių jau atlie-ta. Jos ilgumas siekia 9 sieksnius, o storumas — 14 masto skersai. Jos skylė turi 1 mastą pločio. Vienam šūviui tokia kanuolė reikalauja 15 pūdų bedūminio para-ko. Jos kulka lekia 21 anglis-ką mylią ir lekdamas išsikelia iki 10 verstų augščio, t. y. augščiau už augščiausius kal-nus. J. Stropus.

M. Gorkij.

VISUR ESANTIS.

(Vertė V. Paukštys.)

(Pabaiga.)

Priešais juos, ant purvinos skrynios, stovi pripildyti vyno stiklai, apgraužtas šmotelis sūrio, keli šmoteliai duonos, — vienok jie nevalgo ir negeria: nigeriai, atvėpę savo storas, juodas lūpas, atydziai klausosi italijono prakalbos, kuris pila žodžius, kaip žirnius į rėtį.

Nigeriai žiūri į akis ir į rankas, kurios nenuilstančiai švaistosi į visas puses, o pirštai taip dirba, kad ir be žodžių išveda visą mintį, kurią pilnai supranti. Jo švar-ko dešinioji rankovė atplyšus ir plevėsuoja vietoj baltos vėliavos, apnuogindama iki peties ranką, kuri išbraižyta įvairiais braižiniais.

Vieno nigerio garbiniuoti plaukai ir žili paausiai, jis be vienos ausies ir nesimato vienoj pusėj dantų; kitas — platanosis milžinas, gero, apskritauso veido ir švelniomis vaikiškomis akimis; trečias — jaunikaitis, miklus, kaip žvėris, blizgančiu nuo saulės kūnu. Išveizda jo veido protinga, lūpos nestoros, akys gudrios ir daug mąstančios ir panašios į akis ismylėjusios moters. Jis klausu taip įtemptais nervais, pasidavęs visu kūno korpu-su į priešakį, tartum norėdamas šokti ant kalbėtojo, o tas, bemosuodamas ranka, rodosi, atsigindamas nuo jo, šaukia iškilmingai:

— Dėl mūsų negali būti nei žydo, nei nigerio, nei turko, nei chiniečio: viso pasaulio darbininkai — broliai!

Senis nigeris patvirtinančiai sulingavo galva ir tarė angliškai:

— Dėl jo nėra juodųjų, tas tiesa!

— Tu mane pažįsti jau penkiolika metų!

— O, taip! — sušuko užsikarščiaęs nigeris. Jis paėmė į rankas stiklą vyno, iškėlė jį augštin ir, rodydamas pirštu į itali-joną, tęsė toliaus:

— Klausyti jo prakalbą taip gerai, kaip gerti šį vyną. Jis — visuomet jis! Jis... visuomet kalba tą patį: — visi žmonės — žmonės, juodieji irgi žmonės! Dabar, jūrose, apie tai kalba daugiau, negu pirmiau, — aš tą žinau! Jis visados tiek daug kalbėjo, tiek daug dirbo, o su juomi vienas, kitas, ir atsirado daug gerų žmonių, o, aš, senas, labai žinau. Kuomet baltasis kalba apie Kristų — bėgk nuo jo šalin, bet kuomet jis kalba apie socijaliz-mą — klausyk! Tai tikra teisybė! Aš — mačiau gyvenimą...

Jaunasis nigeris atsistojo, pakiso savo stiklą matrosui ir švelniu jaunikačio balsu francūziškai prabilo:

— Tas labai naudinga žinoti map. Dabar išgersime už tai, kad visi taip gyven-tų, kaip jūs norite, aš ir visi esame geri žmonės — ar netaip, a?

Ir milžinas padavė savo ranką italijo-nui. Jis nusijuokęs italijoniškai sušuko:

— Daug — gerti!

Ir virėjas, iškėlęs savo stiklą dar augščiau, tartum kam — nors grumodamas, traukia toliau:

— Tai socijalizmas! Jis visur: ant Gaitos, Glasgow'e, Buenos Aires — visur. Jis, kaip saulė...

Ir visi keturi juokiasi: už visus labiau juokiasi italijonas, paskui jį storai blauna didysis nigeris, jaunikaitis net užsidengė akis ir atlošė galvą, o senis virėjas juokiasi ir balsiai šaukia:

— Visur! Taip! Aš — žinau!

* * *

Tyklus vasaros vakaras. Girdėtis lau-kuose švelnus moters balsas toj tyloj:

— Nebūk toks žiaurus su žmonėmis...

— Argi tu, mama, patėmijai ką nors panašaus? — užklausė jaunikaitis.

— Tu visuomet karštai ginėjiesi...

— Užtai, kad karštai myliu teisybę.

Šale jaunikačio eina jauna mergaitė, užrietusį į viršų galvą, tartum neregė.

— Socijalistus tankiai sodina kalėji-man, — atsidusęs tarė motina.

Sūnus rimtai atsakė:

— Paliaus! Vistiek be jokios naudos...

— Taip, bet kol kas...

— Nėra ir nebus tokios įjegos, kuri galėtų pergalėti jauną pasaulio širdį...

— Šie tavo žodžiai tik dėl dainos pritinka...

— Milijonai balsų gieda šią dainą ir kassky atydziau jos klausosi visas pasau-lio gyvenimas... Tik atsimink, argi tu taip klausydavai pirmiau manęs arba Po-vylo, kaip dabar?

— Taip! taip... Bet štai paskutinis

streikas ir riaušės privertė tave apleisti savo miestą...

— Vienok, mės streiką laimėjome...

— Laimėjote, — skardžiai atsiliepė mergaitė. — Tu ir Povylas...

Mergaitė, nebaigus sakyti, tykiai nu-sijuokė.

— Štai ir Povylas, — tarė ji vėl.

— Ar tu širdžia pamatei? — juokdama-sis paklausė brolis.

Priešaky girdėtis balsas:

— Ar eini?

— Taip. Bet štai suradau saviškius.

Nelydėkite manęs toliau, nereikalinga. Aš turiu tik penkias valandas kelionės iki Rymo ir todėl išėjau pėsčias, kad geriau sutvarkyti savo mintis.

Apsistojo. Jaunas vaikiną nusiēmė skrybėlę ir tarė:

— Tu gali būti drąsus, aš atsakau už tavo motiną ir seserį; apie viską aš apsi-rūpinu.

— Aš žinau. Na, pasilik sveika, ma-ma!

Jis apkabino motiną, pabučiavo ir ta-rė:

— Eik namo ir ten išlėskies, nes tu ir taip per šias dienas pavargai. Eik, viskas bus gerai! Mano draugas, Povylas, toks pat sūnus, kaip ir aš. Na, sesyte...

Ir vėl bučikiai, kurie vakarinėj tyloj toli buvo girdėtis...

— Sudiev! — tykiai ir liūdnei pasigirs-ta šauksmai.

Iš toli atsiliepė narsus balsas:

Sudiev! Nenulišk, aš visuomet esu su savaisiais, greitai pasimatysim...

Mergaitė liūdnu ir drebančiu balsu tarė:

— Jis nepražus, galite tam tikėti. Jo blaivas protas, tvirta širdis, jis pats mo-ka mylėti ir kitus priverčia mylėti jį...

O meilė žmonijos, tai ir yra tie sparnai, ant kurių žmogus pakyla užvis augščiau...

Besitartinant jiems prie miesto, ugnis pradeda vis silpniau ir silpniau šviesti, o Povylo žodžiai, kaip griautinis su žaibu pilasi:

— Kuomet žmogus savo širdy turi žodžius, vienyjančius visą žmoniją, tuomet jis visuomet suras žmonių, kurie supras jį ir mokės apkainuoti jo vertę, — visur!

Ant vienos iš gatvių riegos nedidelė, baltai nutepta smulkė. Vidury jos už stalelių sėdi juodos figūros; liūdnei stau-gia gitaros stygos, nerviška drebą meta-linis mandalinos balsas.

Kuomet jie prisitartin prie tos smuk-lės ir per atviras duris pamatė juos sėdin-tieji už stalų, muzika ir žmonės, kurie pirmiau kėlė gana didelį triukšmą, nutilo ir visi iš už stalelių sukilo...

— Labą vakarą, draugai! — tarė Povylas.

Ir desėtkas balsų linksmai ir manda-giai atsakė:

Labą, labą vakarą, drauge, Povylai! Meldžiame užėti pas mus! Gal išgersite stiklą vyno?

— Ačiū! Negersiu...

Motina atsiduso ir tarė:

— Ir tave visi saviškiai myli...

— Sakai, tamsta, musiška?

— Et, nesijuok geriau, — tarė mergai-tė. — Tu taipgi esi ne svetima žmonijai...

Visi myli jus: tave ir jį...

Povylas paėmė mergaitę po ranką ir tarė:

— Visi ir — dar viena... Ar ne taip?

— Taip, — tykiai atsakė mergaitė. — Suprantama...

Tuomet motina nusijuokė ir tarė:

— O, jūs, vaikai!... Kuomet jį žiūri ir klausaisi, tai ir matosi: taip, jūs gy-vensite daug geriau, negu mės gyvenom...

Visi trys pranyko miesto tamsioj, ne-švarioj ir sudėvėtoj gatvėj, kaipo seno drabužio rankovėj...

V. A.

Gaila.

(„Aušrinė.“)

Man gaila tų lapų, kur ima byrėti, Be jų pasilieka nutuštę medeliai —

Ir gaudžia ir verkia liūdnei...

Man gaila saulytės, kur liauna žibėti, Kur liauna vargingai mūs šviesti žemelei,

Kurios persalti spinduliai...

Man gaila jūros apdaužytojo kranto, Kur vilnys, tos šaltos, vis plauna ir plauna

Ir drasko auksines smiltis...

Man gaila sielos, jei jos nieks nesupranta, Kur tikis tiek daug — ir tiek kart apsigau-na

Korespondencijos

Chicago's chronika.

2 d. gegužės ratelis "Nemunas" parengė Gegužinę. Publikos buvo gana skaitlingai. Kalbėjo Galskis, Vasilas, Uktveris, Antonovas ir Sidiskis.

Deklamavo Visockienė ir Norvaičiūtė. Dainavo LSS. 81 kuopos mišrus choras. Vakarais nusisekė gana gerai.

Pažymėtina tik p. B. Sidiskio kalba, katras šaukė prie ginkluoto sukilimo darbininkišką klesą atkeršijimui už savo skriaudas kapitalistams. Taipgi nepamiršo iškilioti organizacijos ir jų vadovus, prie to nurodė ir politikos kenksmingumą. Tai paprastas mūsų Chicago "anarchistų" šauksmas, kuris nuolat atskartoja po komanda Sidiskio.

Vieną dieną mūsų "anarchistai" niekina organizacijos ir organizatyvišką veikimą, antra—agituoja už IWW, kuri taipgi yra organizacija ir pirmutinę vietą stato organizatyvišką veikimą. Čia ir apsiereiskia mūsų nesubrendimas.

3 geg. Dramatiškas ratelis prie LSS. kuopų surengė šeimynišką vakarėlį. Prijaučiančios rateliui publikos atsilankė gana daug.

Praeitais metais Dramatiškas ratelis buvo biskį kaip ir nusilpnėjęs, dabar, paėmus režisieriaus Br. Vargšui, manom, kad viskas susitvarkys.

Prie progos reikia paminėti, kad dr-gė Dundulienė, viena iš geriausių tame ratelyje darbininkių, šią savaitę apleidžia Chicago.

Julijus Mickevičius.

Waukegan, Ill.

Finų, švedų ir armenų susipratę darbo žmonės laukė Pirmos Gegužės, rengdami demonstratyvišką apvaikščiūtį, kad solidariskai pasveikinti pasaulio darbininkus, kurie įvairiose šalyse irgi sąjauvingai taip pat sveikina mus.

4 geg., 9 val. ryte, susirinko socialistai: vyrai, moteris ir vaikai—j Workers Hall, skaičiuje 300. Už valandos viskas buvo suruošta. Finų socialistų benas sugriežė ir publika iškilmingai pradėjo žengti gatvėmis link miesto centro. Šaligatviai, namų priangiai ir langai buvo pripildyti žiūrėtojų. Apšukę aplink miesto dalį, apsisistojo parengtoje vietoje, po gražiais medžiais.

Benas dar sykį sugriežė ir prasidėjo prakalbos. Galop anglas kalbėtojas pribuvo iš Chicago. Prakalbos tęsėsi tris valandas ir minia atydziai klausėsi.

Čia buvo parūpinta geros literatūros, užkandžių ir nesusvaiginančių gėrimų. Vakare atsibuvo draugiškas pasilinksminimas su karštomis prakalbomis ir įvairiais pamarginimais.

Taip veikia mūsų draugai finai ir kiti susipratę darbininkai. O kuomgi mūsų lietuviai pažymėjo tą dieną? Kaip jie sveikino pasaulio darbininkus, kovojančius už išsiliosavimą? Skaudu ir net ašaras spaudžia toji žinia, kiek mūsų karštuoliai pažymėjo savo klesinio susipratimo laipsnį...

Finai socialistai man rašė tris sykius, kviesdami prisidėti demonstracijon, sveikino mus su Pirma Gegužės. Ašgi jums iš laiko pranešiau tą žinią ir jus pritarėte! Aš

spausdinau plakatus, aiškindamas to viso tikslą. Pranešiau finams, kad ir mūsų kuopelė prisidės. Bet jūs uždėjote gėdos maską ant mano veido, aš likau si suvaidžiotas; socialistų benas, kuris laukė mūsų susitikimu—likosi suvaidžiotas klaidingai. Draugai! Iš 5000 Waukegano lietuvių 26 priėmė socializmo principus, prisidėmė ant savęs šventą ir didelį darbą, bet dabar aiškiai parodėte, kad jūs dar miegate letargiškumo miegu. Jūs nenorite kovoti! Ir kurgi? Iš tiek lietuvių tik aš ir drg. Sankauskas ėmėme dalyvumą. Argi visi jūs neturėjote laiko, ar nenorėjote viešai pasirodyti?

Mūsų draugai pasiūvenčia kartuvėms, Sibirui, katorgai ir kalėjimui po daug metų. Mokslaeiviai, ir kiti idėjos draugai, meta darbus, apleidžia viską ir apvaikščioja savo šventes, liejasi į proletarijato armiją, nors jų krūtinės ir kulkos varstytų!

Jūs, draugai, mažiau karščiuokitės, mažiau purvokite kitų tikėjimus, mažiau teiskite silpnus dvasioje ir moraliskai nupuolusius. Bet daugiau patįs įsiekokite žinojimo šaltinių ir daugiau gyvenimo praktikos.

Tamsesnį žmonės ir mus žiūri, o kagi mes jiems atsakome? Panašiai elgdami, neteksimė nei vieno draugo.

J. V. Berbylas.

Farmington, W. Va.

(Jamison N 8)

"L." N 23 aprašiau nedorus darbus mūsų moterėlių, tai dabar aprašysiu vyrų bjaurių darbus.

26 d. bal. keli vaikai išmušė langus lietuviui M. 28 d. bal. vėl nuėjo langų mušt. Bet tuomet tulą F. B. pagavo ir baisiai sumušė: galvoj padarė tris skyles ir nugarą peiliais subadė. B. padavė teisman mušeikas. M. gavo 6 mėn. kalėjimo ir 50 dol. baumės, o K. 30 dol. baumės. Dabar abudu sėdi kalėjime.

Pirm to, dar M. buvo užsimokėjęs baumės 24 dol. už sumušimą F. L. Tulas P. Šivys teisme už muštynes užsimokėjo 17 dol.

Ką jūs, broliai ant to pasakysite? Per kelias dienas tik keli lietuviai pasimokėjo baumės 121 dolerį. Tai matote, kaip mes gyvename. J. J. Chesunas.

Fitchburg, Mass.

4 d. gegužės LSS. 134 kp. parengė gegužines prakalbas. Kalbėjo drg. J. Smelstorių dvejais atvejais: apie šventę ir apie kelius, kuriais turime įsiekoti išganymo. Pertraukoj dainavo naujai susitvėręs choras.

Viskas gražiai nusisekė.

Bedievis.

Stoughton, Mass.

"L." N 35 rašoma iš mūsų miestelio apie tai, kad teismas nubaudė rudžio paravinėtoją 6 mėn. kalėjimo, o kurie tuomet buvo stuboj, gavo užsimokėti \$15.00 baudos.

Ar tai tik už girtybę? Tai už paleistuvystę. J. R.

Montello, Mass.

LSS. 17 kuopa surengė puikų gegužinį apvaikščiojimą. Parodė maršavo apie 800 žmonių. Kita tiek lydėjo šaligatviais. Nuėję į miestą, susitikome su kitų tautų demonstrantais.

Po demonstracijos buvo prakalbos. Suėjus į svetainę, "Ziburėlio" vaikai sudainavo Marselietę, buvo sulotą "Kovoje už laisvę", ir

Kaip trustų advokatai gražina, taip mūsų valdininkai šoka. Viskas pagal trustų komandą.

kalbėjo F. Bagočius, kuris savo užduotį atliko gerai. "Kovos" išdalinta 500 egzempliorių.

Geg. 3 "Birutė" parengė balių ir prakalbas. Kalbėjo L. Prūseika. Prakalbos publikai patiko.

Tos pačios draugijos narės gražiai sudainavo, Ustupienės sulosė monologą. M. Prazaraitė gavo gėlių bukietą.

Bus daug pelno.

4 geg. kun. Urb. per pamokslą anglų svetainėje pasakė, kad 5 geg. bus parapijos mitingas ir pranešė, kad kardinolas nenoris provoties dėlei aprašymo bažnyčios. Kunigas apskelbė mitingą nesiklausęs komiteto, todėl komitetas neleido mitingo įvykinti.

Lietuvius.

Cleveland, Ohio.

4 d. geg. atsibuvo "Mirtos" balius. Sulošta du veikalai: "Senvaikis" ir "Senu mergė". Artistai atliko roles gerai. Reikia jiems ištartį ačiū. Svarbiausias roles atliko Kvikiūtė.

Vienų vyrų ir mišrus choras, po vadovystę S. Graičiaus, pusėtinai sudainavo. Buvo lekiuojanti krasta. Dovanas laimėjo Z. Baltrušaitis. Jaunimas puikiai pasilinksmino besokdamas. Publikos buvo į 300.

Piramid.

Nashua, N. H.

Pas mus labai reikalinga unija. Labai sunkiai dirbam ir gauname mažas algas. Labai būtų gerai, kad atvažiuotų koks unijos organizatorius.

Naugatuck, Conn.

Geg. 5 d. atsibuvo rinkimai miesto valdininkų. Vieni žodžiu sakant, liko pilnai pergalėta socialistų partijos (soc. laimėjo). Jie išrinko visus savo urėdinkus. Reikia žinoti, kad ir pereitais metais čia valdė socialistai. Tarpe išrinktųjų yra vienas lietuvis, drg. J. A. Shunskis, kuris užima vietą "auditor".

Draugas Shunskis gavo 966 balsus, palyginant labai daug, tai rodo, kad turi tarpe žmonių didelę simpatiją. Demokratai prieš rinkimus leido ant socialistų bjauriausias paskalas, vienok žmonių melagiams nepatikėjo.

Munteris.

Valparaiso, Ind.

1 d. geg. buvo apvaikščiojimas darbininkų šventės.

Nors Valparaiso nėra daug darbininkų, bet ir mokiniai atmena proletarišką šventę. Ir tarpe mokinių radosi, kurie nenorėjo švesti.

Lietuvių apvaikščiojime dalyvavo kokie 45. Viskas gražiai pavyko.

J. J. Baronas.

Springfield, Ill.

Paminėjimui 1. d. gegužės visų tautų socialistai surengė prakalbas. Pirmiausia dainavo vokiečių choras, kas puikiai nusisekė. Toliau sekė prakalbos, paskiaus buvo šokiai. Viskas atsibuvo be svaiginančių gėrimų. Publikos buvo daug.

4 d. geg. LSS. 29 kp. parengė prakalbas. Kalbėjo drg. V. Brukevičius ir drg. Dundulis iš Westville. Kalbėjo apie netikusį sutvarkymą. Drg. Dundulis plačiau kalbėjo apie mašinerijos išvystymą ir nurodė, kaip viskas išsėdys socializmo laikais. Publikos buvo neperdaugiausia. Visi ramiai užsilaikė. Aukų lėšoms padengti surinkta \$3.56.

30 d. bal. nusinuodijo Antanas Benikis. Paliko pačią ir vaikučius dideliame varge. Darbai sumenkėjo. Anglių kasyklose ir viršutinėse dirbtuvėse dirbama 2-3 dienas į savaitę. Dauguma važiuoja kitur.

A. Čekanauskas.

Donora, Pa.

27 d. bal. atsibuvo lietuvių teatras. Sulošta drama "Iš meilės". Lošė Liet. Jaun. Teatr. kuopelė. Malonu pažymėti, kad ir mūsų lietuviai jau bunda. Teatrališka kuopelė neseniai susitvėrė ir darbuojasi gana sparčiai. Veikalas sulošta gerai, nors tu liems artistams trūko gyvumo roles. Lošime dalyvavo: M. Rudžius, M. Arzuolaitienė, M. Kasiulionienė, V. Banišis, Kasiulionytė, Rašilionytė, Klimavičia, J. Paltiric ir Arzuolaitis.

Protarpiais sakytą deklamacijos. Atlikta gerai. J. Klimavičia dainavo: "Pasakyk liaudies mylimoji". Kaip teatras, taip ir dainos publikai patiko. Gaila tik, kad publikos buvo neperdaugiausia, nes tą dieną laidojo užmuštusius Courtney angliakasių.

Darbuokimės ir toliau tik, broliai, vienybėje. Šiuom kartu buvo daug vargo, nes kunigas nedavė svetainės reikalingų. Vargšas.

Spring Valley, Ill.

23 LSS. kuopa surengė prakalbas ant gegužės pirmos dienos. Kalbėjo vietiniai kalbėtojai: A. Krajauskas, F. Rimkus ir J. Gvazdinskas. Kalbėjo darbininkiškai. Dvi jaunos mergaitės Survilutės padeklamavo darbininkiškas deklamacijas. Ačiū joms ir jų tėvams už tai. Vietinė dainorių kuopelė padainavo Marselietę.

Mūsų kryžieviai retkarčiais pakelia kryžieviškas kares. Tai vis kunigų mokslo vaisiai. Juk kunigai po mirties nuodėmė gina žmonėms visus raštus skaityti, tad žmonės, neturėdami užsiėmimo, eina į karčiamas, o ten ir vada iškiša.

Cia atsitiko nelaimė su parapijinės mokyklos vaikais. Vaikai laike pietų, kur ten gavo "Car baid". Sudėję į blekinį indą, užpylė vandeniui ir padegė ir daugelis vaikų tapo apdeginta.

Tėvai, pamokinkite savo vaikus, kaip reikia apsieti su tokia medega, o krautuvninkai—neparduokite tokios medegos vaikams.

J. Gvazdinskas.

Naujos knygos.

"Tikroji draugija ir dirbtinė."

Su tokiu antgalviu neseniai pasirodė nauja knygutė, parašyta J. Laukio, išleista "Laisvosios Žmonijos."

Toje knygutėje gana gerai nupiešta blogumas dabartinės draugijos, kuri paremta ant priespaudos ir išnaudojimo, ir bandoma iš anarchistinio atžvilgio perstatyti tokią draugiją, kurios pamatinis dėsniu būtų laisvė ir lygybė.

Nors toje knygutėje ir nėra tuščių frazų, kuriomis svaidosi daugelis anarchistų, tačiau nestokuoja ir nenuoseklumų. Autorius, kaip ir daugelis anarchistų, sumaišo tikrą demokratiją—pilną pačių žmonių valdimosi,—kokią skelbia socialdemokratų, su klesine valdžia. Tai yra didelis nenuoseklumas! Juk kiekvienas, logiškai pratauantis, gali suprasti, kad tarpe kitų valdimosi ir pačių žmonių valdimosi yra didelis skirtumas. Autorius gi to nemato. Bet dar negana. Jis net tvirtina, kad liaudies demokratija negalėsianti pasilaikyti; ji būtinai turėsianti pavirsti į oligarchiją. Nie-

ko sau pranašavimas! Pilnai būt galima sutikti su tu autoriaus nuomone, jeigu darbininkų klesą eitų tais taisybais, kuriuos nurodo anarchistai. Ištikrųjų yra kitaip. Darbininkų klesą pradeda vis labiau suprasti, jog be darbininkų susiorganizavimo ir vienybės (o vienybės reikalingumą pripažįsta ir minėtas autorius) netik negali tikra demokratija pasilaikyti, bet ji negali nei įvykti. Sugriovimui tvirtai suorganizuotos klesinės valdžios reikia gerai suorganizuotos darbininkų organizacijos. O šito kaip tik anarchistai ir nepripažįsta.

Jeigu jau, anot autoriaus, pirmesnė liaudies valdžia visada pasibaigdavo oligarchija, tai tas dar nedarodė, kad demokratija negalėtų pasilaikyti. Tokie nuotikiai patikrina tik tą neužginėjamą faktą, jog demokratijos priešų buvo galingesnė ir labiau suorganizuota spēka.

Nežiūrint tų ir kitų nenuoseklumų, kurių čia dėl stokos vietos negaliu nei paminėti, patariu kiekvienam darbininkui perskaityti minėtą knygutę. Knygutės kaina tik 10 c. Techniškoji knygutė išvaizda gana daili. Tikrai kalba neapsakomai sunki. Yra daug žodžių ir net čielų sakinių, kurių reikšmę supras tik pats autorius.

Barabošius.

AUKOS.

Surengimui skubios pagalbos keliems žymiesiems draugams (žiūrėk "Laisvės" N36) surinkta:

Per prakalbas L. Prūseikos Homes-tend, Pa. suaukavo: A. Veleinškis \$1.00; M. Dovydaitis, A. Zemaitis, V. Bernackas, B. Kondratavičius, S. Bagurskas, J. Čirvinckas, P. Vasilauskas—po 50 c.; J. Špokas 35 c.; Balčiūnienė, Volanškievė, J. Janušis, S. Kume-tas, A. Sverauskas, V. Kairys, V. Glun-gas, A. Aleknavičius, A. Povilaitis, F. Tevlovit, J. Pėkstininkas, J. Zuozas, J. Aleknavičius, J. Tribandis, Nevalinskas, A. Bestertas, J. Karlauskas, P. Grigalūnas, P. Kirela, A. Markon, A. Simonavičia, S. Balčiūnas, S. Gutauskas ir J. Česnakavičia—po 25 c.; V. Barkauskas, J. Radževičius—po 15 c.; V. Kati-lius, Nežinomas, Kažinauskas ir A. Mu-zikevičia—po 10 c. Viso \$11.45.

Per J. Baltušį Mc Kees Rock, Pa: P. Samulionis, P. Jocius, V. Rylas, J. Sadauskas—po 50 c.; J. Parčevskis, A. Jaska, K. Vebra, J. Maciauskas, V. Zukauskas, M. Danilavičius, J. Abrauskas, V. Užubalis, J. Sargantas, B. Maczolis, M. Danilavičius, V. Marcinkevičius—po 25 c.; S. Petraška 20 c.; J. Šivinskis 15 c.; J. Narutis, Jatunis, B. Povilaitis, P. Markunas, K. Gapas, M. Bilunas, T. Stankus, A. Kiskis, A. Varnas, A. Masillunas, J. Balčiūnas—po 10 c.; Krassauskas ir J. Šarakauskas—po 5 c. Viso \$6.65.

Jonelis paaukavo 40 c. Viso šiame num. \$18.50. Jau pasiūsta užsienio biurui LSDP. Sykiu su augščiau paminėtais per "Laisvę" viso labo pašiūsta ligišiai \$68.75.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau T. Zalnieračio, Kauno gub., Skapiškio parapijos, Neivijų kaimo. Seniau gyveno Boston, Mass. Turiu svarbų reikalą.
K. Jakūtis, 307 4-th St.
So. Boston, Mass.

Pajieškau Jurgio Čerkauko, P. Motuzo ir K. Mačiulionės. Vieni Kauno gub. Taipgi pajieškau, lietuvių ar lietuvaitės, kurie norėtų prisidėti prie biznio. Tikrai turi būti su kapitalu ir mokėti anglų kalbą ir rašyti.
Ignas Matschulis (Mačiulis), P. O. Box 189, Racine, Wis.

Pajieškau apsidėmimui merginos, nuo 16 iki 26 m. senumo. Geistina, kad būti pamokinta ir blaiva. Aš esu 25 m. Atsišaukiančios, atsiųskite ir savo pavėkslį. O aš sąžiningai atsakysiu.
J. Čeraskas, Underwood Supply 9 Farmington, W. Va. (9)

Ar jūs žinot

Kaip malonu ir gražu pažūrėti į mūsų lietuvių Barberį, GALINĮ D. VIDURINĮ, kuris jau įvedė uniją savo barzdaskutyt-loje. Jis visiems gerai žinomas ir pažįstamas, priklausio prie 5 draugystės ir parapijos. Malons lietuviui! Jums būta gėda kreiptis pas kitus, kuomet čia, So. Bostone, gyvena visiems žinomas lietuvis.

Jis gali patarnauti kaip liudininkas, ka da reikia išimti pilietiškas popieras, jis gali patarnauti ir kitose reikaluose tikrai jus kreipkitės pas jį. Jis jums netik pripildys blankus dėl pilietystės popierio, dėl apsidėmimo ženklų ir dėl gavimo darbo, bet sykiu ir barzdą nusaus, kad tik jūs gražiau išrodytumėt. Nueikit pažūrėti, nes dar gal nesat matę. Beto jis turi įtaises puikų maudynę, kur galima numazgoti savo griešną kūną. Neužmirškite nueiti pas lietuvi!

D. GALINĮ

224 Broadway, So. Boston, Mass.

NAUJA IR PUIKI KNYGELE
"PASLAPTIS"
Knygėlę parengė SENAS VIN-CAS, kurioje telpa juokinga komedija ir daugybė Monologų, Dialogų ir Deklamacijų. Kiekvienas jaunas ar senas pirmievis lai ją nusiperka. Kaina 15c.
Reikalaukite:
"LAISVĖ"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Skaitytojai, imkit dovanas!

Kuris iš "Laisvės" skaitytojų prikalbina "Laisvę" du nauju skaitytoju ir prisius mums 4 dol., tas gaus dovanų sekančias knygas: "Censtachavo Klioštoriaus Slaptybės", "Revolucijos atbalsai", "Mokslas Rankažinytės", "Lekcijos apie atskirimo ženklus" ir "Vadovas keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems". Pinigus siųskit Money Orderiais šiuomi

"LAISVĖ"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo, apdaryta \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokintis rokdūnų su paveikslėliais, apdaryta 35c
Viso \$1.60

Kas atsisu išlirpus šita aparatinis iš "Laisvės" ir \$1 per money orderi, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62
NEW YORK, N. Y.

P. GARDZIULIS

Vienas iš specialiųjų pardavinėtojų drabužių. Mano gabumas ir mandagus apsiėjimas sutraukia daug kostumierių. Aš ilgą laiką dirbu didžiausioj Vyriskų Drapavų Krautuvej, Haverhill, Mass. Turėdami viešus išpardavimus, kreipkitės prie manęs, o aš teisingai patarnausiu. Taip pat prašau atsilankyti, kas ko norite pirkti: siūtų, marškinių, deverykų ir kitokių pasipuošimų, o aš visuomet pritaikau ir darenku pagal mados.

The Kempton Co.
HAVERHILL, MASS.

VIETINIS ŽINIOS.

10 d. gegužės Bostone L. S. S. 71 kuopos artistai suleše "Lizdą naminiū liuto." Sulošta vidutiniškai. Klaidų pas mus visada pasitaiko. Ypatingai prastas buvo nūgremiravimas. Senyva moteris, motina suaugusių vaikų, išrodė, kaip rožė. Bernas irgi visai kitaip išrodė. Tai vis režisieriaus neapsižiūrėjimas. Atsižymėjo savo geru lošimu K. Ankstaliutė—Ročės rolėje. Ateityje bus geras artistas. J. Bevardis Nikodemo rolę irgi atliko gerai. Kiti loše vidutiniškai. Žmonių buvo nedaug. Gal išeis be deficito.

IWW. unija 11 d. gegužės laikė Bostone didelį organizatyvią mitingą. Dalyvavo atstovai nuo visų aplinkinių miestų, kurių buvo arti 500. IWW. nori padaryti Bostoną stambiu centru industriališko bruzdėjimo. Daugelis darbininkų iš visų valstijos kampos šaukiasi pagalbos ir prašo juos organizuoti. Tarpe jų yra 500 automobilių darbininkų, krautuvų darbininkų ir tt.

"Laisvės" N36 buvome klaidingai pranešę apie Lieuvių Ukės klubo prakalbas. Dabar tikrai sužinojome, kad klubo prakalbos atsibus 18 d. gegužės Maynard svetainėje, 2 val. po pietų. Kalbės d-ras F. Matulaitis, advokatas Howard, V. Jakštys, A. Ivaškevičius ir kiti. Prašome publikos atsilankyti.

7 val. vakare klubo svetainėje bus L. U. K. susirinkimas.

Kaip rašo "Transcript", Massachusetts'o legislatura pardavė klausimą apie raudoną vėliavą tam tyčia išrinktai komisijai. Mūsų ponai nenustojia vilties uždrausti vartojimą raudonos vėliavos.

W. Lynno socialistų kuopa 4d. geg. buvo parengus koncertą, kuris pilnai pavyko. Triukšmą kėlė tik keli fanatikai, kurie buvo užsigėrę ir panašūs į tikrus galvijus. Pas mus tokių katalikių yra net keliasdešimt. Kitų syk pranešiu jų vardus. Be malkaudami rudį, degtinę, jie savo protą paliko bonkutei. Aukų surinkta \$5.15, už ką kuopa taria aciu.

Mūsų draugijos jau rūpinasi apie ekskursijas. Socialistų kuopa mano išvažiuoti ant boto 8 d. birželio. Siurbiečių šelpimo draugija irgi rengs ekskursijas. Brighton "Vienybė" jau rūpinasi botu.

11 d. geg. Cambridge'ui Sv. Jono draugijos susirinkime kilo didelis triukšmas. Vienas iš kalbėtojų Ivaškevičius bandė kritikuoti kun. Krasnicką, kuris savo neprastūriškais išvadžiojimai užgavo progresyviškesnę publiką. Tuomet ponas Krasnickas vėl užlipo ant pagrindų ir norėjo jau pradėti kalbotis, bet jam neleido publika. Kilo didžiausias triukšmas. Vieni šaukė, kad Krasnickas eity sau laukan, kiti už jį užtarė. Triukšmas tęsėsi kokia 10 minučių.

Tasai rymiškas agentas niekad nepardod savo nosies Bostone; bet Cambridge'ui turi kelis savo šalininkus.

Visų Suv. Valstijų socialistai sujudo rūpintis W. Virginijos angliausių reikalais. Reikalauja viešo tarimo. Kaip girdejojame, ir Bostone manoma suaukti viešą susirinkimą. Gerai būtų, kad ir lietuviai socialistai išaiškintų publikai apie W. Virginijos santikius.

LSS 60 kuopa 11 d. gegužės turėjo diskusijas. Rišta klausimai: "ar laisvamanybė atneša kokią naudą?" Pripažinta, kad atneša. Antras klausimas: "ar gali būti tikru socialistu tasai socialistas, kuris nepriguli prie partijos?" Pripažinta, kad gali.

Publikos buvo nedaug. Kitą nedėdienį bus prakalbos.

Primename, kad pėnyčioj 16 d. gegužės, Kalinių Sibire šelpimo draugija rengia teatrą. Bus perstatyta ant scenos keturių veiksmų drama "Antroji Jaunystė," svetainėje Dudley st. Opera House.

G. Bartasius, 261 Broadway, So. Boston.

Draugystė šv. Kazimiero R. K. rengia pikniką ant 5 d. liepos, todėl prašo kitų draugysčių ant tos dienos nerengti arba neuzbėgti už akių.

Komitetas.

Skaitytojams. Meldžiame visų tų "Laisvės" skaitytojų, kurių prenumerata jau pasibaigė ir kurie gavote nuo Administracijos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumėte atnaujinti, nes mes būsim priversti Jums "Laisvės" siuntinėjimą sulaukyti.

"L." Administracija.

Pajieškau Kepurnininkas Kuri moka atkandinti padaryti moteriškus skrybėles. Gera proga pastoti biizierka, nes gali įgyti savo biznį, drabužių štorą ant Broadway gatvės, geriausioje vietoje So. Bostone. Del platesnių žinių kreipkitės į Lietuvišką Agentūrą, pas Ant. Ivaškevič, 315 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau Kriaučkos arba kriaučiū, kuris supranta moteriškų drabužių siuvimą, nes turiu ant pardavimo išdirbtą biznį ir geriausioje vietoje So. Bostone. Kas nori pigiai nusipirkti tą biznį, tegul kreipiasi į Lietuvišką Agentūrą pas Ant. Ivaškevič, 315 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau Mechaniko kuris moka taisyti baiskeilius, siuvas masinas ir kitokius siliosoriskius ir mašinotus darbus, nes turiu ant pardavimo tokią biznį visai pigiai. Mat savininkas mirė, o jo giminės pardavė parduotuvę. Kreipkitės pas Ant. Ivaškevič, 315 Broadway, So. Boston, Mass.

Kurie įieškote PIRKTI NAMUS PLACIUS UKES arba BIZNIOUS užteikt pas mus pasikalbėti apie tai, nes mes apsaugojam lietuvius nuo apsigavimo prie pirkimų.

Lithuanian Agency 315 Broadway, SO. BOSTON, MASS. A. IVAŠKEVIŠ, Manager Telephone So. Boston 695.

NAUJA LIETUVIŠKA APTIEKA Sutaissom receptus kuoteisingiausiai. Gyduoles parduodam pigiau, negu kitose aptiekose. Pas mus randasi visokios gyduoles, kokios tik randasi pasaulyje. Gyduolių galite reikalauti per laiškus, o mes pasiųsiame per ekspresą. Visada kreipkitės pas visiemis žinomą lietuvių šiuo adresu: JONAS KASPARAVIČIA, 153 Seventh st., cor. E st. So. Boston, Mass. Namų adresas: 156-7-8-9-10, S. B. P. S. Vėliau naktis kreipkitės namu adresu.

Dr. David W. Rosen 321 Hanover Street BOSTON, MASS. Mano ofise galite susikabinti visose kalbose. VALANDOS: Nuo 8 iki 10 val. ryto Nuo 2 iki 3 val. vak. ir 7 iki 8 vak.

Samdome darbininkus dėl geležinkelio, Canadon fabrikų ir farmų. United States Employment Office 43 Portland st., Boston, Mass.

Skaitykite ir platinkite "LAISVĘ".

"KOVA" Didžiausias Darbininkų Savaitinis Laikraštis. "KOVA" talpina moksliškų, politiškių, bet visiemis suprantamų straipsnių. "KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vergus ir nurodoma, kaip pralaukti juos. "KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socializmo ideja. "KOVA" tikrausias darbininkų laikraštis. "KOVA" paduoda žinias iš viso svieto. "KOVA" metams \$2.00 Amerikoje ir kitur. Prisiųskite savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažūrėjimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išleis tokia kaip "Kalevis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENNA.

"Feeling Better Already Thank You!" Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir iš-titryniau su **Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.** Dingo skaudėjimas kaklo ir diegimas šono, jaučiuos visai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimos šepoje. Sergėk nuo pamėgdžiotų. 25c. ir 50c. **F. A. D. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York.** Richter lo Congo Pilių yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

DOVANA! DOVANA! sveikata ir drutumas bei naujausio mokslo kninga apie sveikatą ir t. t. **"Daktaras"** TA KNYGA yra aprašyta su naujausio mokslo išradimais ir geriausio būdu gydymo ir vaistų paspaudymų, taip žinodami, kurios kiekvienoms žmogui reikalingos; ko kitoje knygoje negalite rasti, kas yra patalp rankvedys "DAKTARAS". ŠITA KNYGA labai plačiai apibūdina apie visų paspaudymus ir jų ligas. Apie moteris teipat nemazai kalba. TA KNYGA "DAKTARAS" išaiškina vardus visokių ligų, kaip jos prasideda, kaip išbroli, kaip išgydyti ir kaip ant toliau apsigėrėti. LABAI AKYVA! ŠIOJ KNYGOJ "DAKTARAS" aprašo daug paspaudymų, apie geriausius sinagumus žmogų gyvenimo ir kada geriausiai apsigėrėti ir VYRAMS ir MOTERIMS. TIK VISA DAKTAROSI kaip kitų knygų pradžioje, kas neapibūdina, naudinga, kaip senoms teip ir jauniems žmonėms ir nevedusios vyrams ir moterims. KIEKVIENAS SKYRIUS šios knygos yra labai žinodami, o nemokantais slaptai tai mokanti kurie dar neturi šios knygos su dideliu akcentu žino, kuriai kad galėtų daug visų prisiųskite. TA KNYGA Kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori būti sveikais ir laimingais gyventi. KNYGA "DAKTARAS" yra paverčiama iliustruota, parodo ir giliausias žinodalis, atidengiant paspaudymus. Ji reikalinga kaip sveikatos teip ir sergantiesiems. TIK PERSIŪSIU JŲ KNYGĄ atsiųsio, ko kito negalima pasiekti ir dažniau visų teisybę. APART KITŲ SKYRIŲ sergantiesiems rodo, kaip taisyti aštrų, kiaušų, inkstų, moterizmo, odos, vidurių, nuo ilgų, bronchitų ir limfatinės ligas; teip pat apie moterų nevėliavimą ir kitas visokias ligas kaip išgydyti ir t. t., teipat skelbia nebijotinus nuo suaugusių ir t. t. JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vėgtoti kokias nors ligas, bet kreipkitės prie gydytojo, kuris bus jūsų draugas. ŠIOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išgydyti, kaip būti sveiki, bet ir kaip nuo visokių ligų napsigėrėti. NORS TA KNYGA LABAI DRAGINTINA, bet kad prašant lietuviams jį išleido Philadelphia Daktarės M. Kilmakis, todėl labai visuomenai, tad kiekvienas jį gautų, kuris tik prisipažinta stansas už prielaimtumo laisvę. Apturėti tuojais, tik visada reikia rašyti adresą: **The Philadelphia Medical Clinic** 1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa. Philadelphia Med. Klinikas, vėry ir moterų, visokias ligas greit ir nuodugniai išgydo be peilio, be humbugo operacijų, bet su tikromis geromis išeikarstomis. Atsilankyk arba lietuviškai parašyk apie savo nevėliavimą. Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 3. Užam. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

Ar nori pirkt Šipkartę? Prašom atsilankyti į mūsų ofisą. Parduodame šipkartes ant geriausių laivų ir siunčiame pinigus į visus dalis svieto. K. Yurgeliunas 233 Broadway, So. Boston.

APTIEKA Sutaissau receptus su didžiausia atyda, nežūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut, kokios tik pasaulyje vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per ekspresą. Aptiekorius ir Savininkas **K. ŠIDLAUSKAS** 226 Broadway, kamp. C St. SO. BOSTON, MASS. Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

Draugijos ir Biznieri! Jeigu norit, kad jūsų įmonės darbai būtų atlikti greitai, gražiai ir suprantamoj kalboj, tai duokit spausdinti

"Laisvės" Spaustuve Mes atliekam visokius spaudos darbus daug gražiau, negu kitos spaustuves ir už pigesnę kainą. Spausdiname

Konstitucijas, Knugas, Plakatus ir Visokius Darbus. Ypatingai atyda atkreipiam į draugijų darbus. Niekas nereikia duoti darba į tikias spausdintus, kurių darbininkai nemoka lietuviškos kalbos ir nepažįsta savo amato, nes ten tik sudarko darba. Jeigu turit kokį spaudos darba, tai siųskit jį mums šiuo adresu:

"LAISVĖ" 242 W. Broadway So. BOSTON, MASS.

DR. F. MATULAITIS 495 Broadway SO. BOSTON, MASS. Valandos: Nuo 12-2 diena ir nuo 7-9 vakare. Nedėliomis iki 3 val. po piet.

A. G. Groblewski COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA. SAVININKAS IR FABRIKANTAS Garsių Lietuviškų—Lenkiskų Vastų **ZMIJEZNIK** **UNIMENT** Perkant žiurėk, kad būtų toji markė.

Geriausią gydylę nuo skaudėjimo Galvos, Kataro, Pečių, Krūtinių, Šono, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabalų. Egutero No. 1. 25c. Egutero No. 2. 50c. Zmiejcznik 25c., 50c. ir \$1.00 Gumbo Laši 25c. Meškos Mostis 25c. Trejanka 25c. Linimentas Vaikams 25c. Gyduoles nuo Kosulio 25c. Liepų Balsamas 25c. Antylakson dūl Vaikų 25c. Milteliai Vaikams nuo Kirmėlių 25c. Nuo Kirmėlių dūl suaugusių 35c. Vanduo nuo Akių Skaudėjimo 25c. Ugniatraukis 25c. Skilvio Laši 25c. Gyduoles užlaikymui Viduriavimo ir Krūvinosios "Uieure" arba gydymas 75c. Reumatizmo 35c. Gyd. dėl nemalimo Pilvo 50c. Milteliai apatibymui 10c. Galvos Skaudėjimo 10c. Laši nuo Dantų Skaudėjimo 10c. Mostis nuo Gėlimo 25c. Praktavimo Kojų 25c. Geležinis Sudrutintojo Sveikatos Vaistas Nutildymui Vaikų 50c. Vaistas nuo Paparuto (Corn Cure) 15c. Gyduoles nuo Gripo 25c. Plaukų Apsaugotojas 50c. Muilas Plaukų Saugotojas 10c. Milteliai nuo Kepenų 35c. Valytojas Plėmų Drabužuose 25c. Azės Balsamas 25c. Kinder Balsamas 25c. Bobrius Laši 50c. Sveikintojas 35c. Kraujo Valytojas 25c. Nervų Ramintojas 15c. Egzema arba Odos Uždegimas pas Vaikus 15c. Groblevskio Pleisteris (Kastavolo) 25c. Pachatada Plaukams 25c. Uchodyna nuo Skaudėjimo Ausyse 25c. Gyduoles nuo Riešmens 50c. Vėgriškasis Taisytojas Ūsų 15c. Inkstų Vaistas (mažesnis) 25c. Inkstų Vaistas (didesnis) 15c. Akių Dulkės 25c. Gydymas nuo uždegimo Dantų arba abiejų Skauimo ir Škorbutų 15c. Gydulos ir Mostis nuo Parkū 25c. Ir Nėgry 25c. Gyd. ir Mostis nuo Dederivinės 25c. Gyduoles nuo Paslaptingos Ligos 50c.

Kiekvienas lietuviškas Stornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaujami, galėtų pas savo Storniką nusiųskiti nereikalingus išduoti pinigųs dovanti kokiems nors apygavikams tute apieilinėse. Stornikais, rašykite pareikalavami gyduolių, nes iš to geras uždarbis, ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas Gyduoles, kurias mes garantuojame. Rašykite šiuo adresu: **ALB. G. GROBLEWSKI** COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS DAKTARAS IGNOTAS STANKUS, Tikras lietuvis, baigęs mokslą steto universitete. Buvo miestava daktaru Indianapolis, Ind. ir specializavosi mokslu New Yorko Didžiojoje Mokykloje daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Po įgijimo didžio daktariško mokslo, Dr. Stankus įrengė savo lojus Spintorium (nuolatinį ligonitį), kur naktiko visokius ligonius dėl gydymo ir darymo operacijų. Gydlo ligas: Nūg reumatizmo, skaudėjimo kaulų, strėnų, kojų pečių, nuo visokių kranjo ligų, užkrečiamų ligų, užkrečiamų ir nedirbiam vidurių, išbėrimų, niežėjimų ir augimų ant veido ir kūno visokių spūgių, dederivinių ir silkinčių plaukų, galvos skaudėjimų, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligų, visokias nervų ligas, neuralgiją, drebulįjį sausumą, greitą supylimą, negalimą miegoti ir išgėsti, greitą pulsimą, sunkų kvėpavimą, persilimo slogas ir nusilpėjimą sveikatos, visokias moterų ligas, skausmingų ir nerūguliariškų mėnesinių (baltųjų) tekėjimų ir gumbų. Darau operacijas ant gyslių, kaulų, nervų, smegenų, moterų ir vyrų gundančių organų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės. **PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.** Aš Jonas Stankus, 926 Jenne st., Kenosha, Wis., istariu širdingai ašiu daktaru Ign. Stankui už išgydytą mane. Dabar prašau Tamsitos išgydyti ir mano draugą Juozapą Stankinskį nuo išbėrimo spuogais ant kūno. Aš Adolis Bugdonas, P. O. Box 95, Puritan, Pa., pasakysiu tikrą teisybę, kad juos gydytojas nuo nedang gero padarė, tikrai sustabdė elinimą plaukų, išaukino plieskianis ir sustabdė niežėjimą galvos, o kas link užauginto plaukų, tai aš nieko nemenuoju. A. J. Juskaitis, 511 Railroad Av., Brooklyn, N. Y., išreiškiu savo širdingą padėkąvone Dr. Ig. Stankui už išgydytą nuo skaudėjimo pečių, skaudėjimo po krūtine ir sunkaus kvėpavimo. Da turiu kosulį, bet ir tas dangu kartų mažesnis negu pirma. Jos. Schultz, P. O. Box 245, Cradon, Wis. ir Pranas Grablauskas, P. O. Silver Creek, Pa., širdingai dėkavojame daktarui Stankui už išgydytą nuo kromiškų užsisėmusių ligų. Tos visos padėkavonės yra įdėtos su pavėjijimu pačių pacientų. Kiti visi yra užlaikomi didžioje slaptlybėje. Dr. Stankus duoda daktarišką rodą ir ekzaminavimą dykai ypatiškai ir per laisną, be skritumo kaip toli gyvenate: Amerikoje, Kanadoje ar Anglijoje. Visuomet kreipkitės ypatiškai arba laišku ant šio adreso: **DR. IGNATIUS STANKUS,** 1210 SOUTH BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA. Ofiso valandos: 13 ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakaris nuo 7 iki 8. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4.

TRIS GIEROS KNYGOS: Naujausios Dainos ir Eiles Apie 80 visokių dainelių. Kaina 20c. **PASALIŲ RATAS** Astronomiška knyga apie saulę, žemę, ir kitas planetas. Su paveikslėliais. 25c. **MEILĖS KARŠTLIGĖ** Labai išsami meilės knyga. 20c. Imant visias tris knykas, atiduodam už 60c. Pinigus siųskit į pačios leidykla šiuo adresu: **J. STROPUS** 30 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DIDŽIAUSIA BOSTONE SANKROVA OLSELIS Vyno, Visokių Likierių, Degtinės, Rusiškos "Monopolkos", Šampano, Alaus, Eilias ir visokių importuotų gerimų. **DUOSIM PUIKŲ KALENDORIŲ.** Jei nori sveikų gėrymų ant Kalėdų, kurie tavo sveikatai nekenktų, tai ateik pas mus. Sykį pas mus atsilankyti pas mus, tai reikalaukit per laiškus, o mes prisiųsim orderius per ekspresą. Rašykite lietuviškai šiuo adresu: **WILLIAM ZAKON & CO.** 21-23 Cross St., Kampas Endicott St., netoli Haymarket Square Boston, Mass.

VISIEMS ATHOL'YJ ŽINOMAS LIETUVIS Kostumeriškas Kriaučius Siuvu visokius Vyriskius ir Moteriškus rubus. Kiekvienam pritaikau pagal jo norą ir pasiuvu pagal naujausią madą. Senus sutaisau, išplauvu, išvalau, išsprūnu ir padarau kaip naujus. Visa darba garantuojau. Taiigi prisiųsiu iš tolimiesnių miestelių, kurie pristūmėla audimą dėl siūto arba kitokio apvilkaio. Gausu nuo manęs pamokinimą, kaip numinti miera ir mudas dėl išsirinkimo. Todėl, lietuvių ir lietuvaitės, reikale kreipkitės pas savo tikrą tautietį, o būsit užgandinti. **P. BUZEWICK,** 48 Exchange St., Athol, Mass.

"50.000 Kataliogų DYKAI!" Prisiųsk už 3c stampą, o aptursi didžiausią lietuvišką kalbą KATALIOGĄ LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių auksoirškų daiktų. Siunčiam į visus dalis svieto. Mūsų kataliogas perstato didžiausią Auksoirškų Daiktų Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis kataliogas turi rasti kiekvienas lietuvių stuboj, nes jis apsauguoja žmones nuo apgavikų. Reikalaukite tuojais. **J. P. Tuinila,** 822 Washington St. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKAI LENKISKAI RUSISKAS DAKTARAS Visuotinis mus tautos Medicinos Prof. esantys Massachusetts valstijoje. Jau ari 18 metų, kaip apsiuokimui gydyti ir atlikti operacijas. Tėmoki Nėk žiurkit mane in aptiekai ant kampo po mano ofiso, bet link vienai troptai auginti iš num. 7 Farmer St. Dury mano ofiso nuteptas baltai, o viršui ju ant lenos didelio raudon paravėsi "Lenkiskasis Daktaras". Ofiso valandos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 9 vakare. **DR. M. ZISELMAN** 7 Farmer St., Boston, Mass. Telephone Richmond 1967-2.

AKIS apžiūrime ir priimame me Akinius **H. S. STONE** 399 a Broadway SOUTH BOSTON ardi E Street

AR NORI gauti DYKAI? Jei geras sutu-kas ir kataliogas visokių gerų angliškų sėtukų ir kitokių įvyskių daiktų, kurti ta la-bai nori, o neefekti kur j gauti? Jūs esate lietuvi, o kataliogas ir tas sutukas laisvą nusisūti DYKAI. Adresuok: **JUOZAS J. SZLIKAS, (MAGIKAS)** 3250 Union Ave., CHICAGO, ILL.

Akušerka Pabalgusi kurgs Woman Medical College, Baltimore, Md. Pasiekimngai atlieka savo darba prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir parvečia įvairiose moterų ligose. **F. Stropiene,** 30 W. BROADWAY SO. BOSTON, MASS.